

Hét Hárs

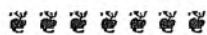
A csillaghegy-békásmegyeri evangélikus gyülekezet levele, 2002. húsvét

A hársfa szív alakú leveleivel a barátság, a szerelem jelképe. A germán, a szláv és a balti népek egyaránt szent faként tisztelték, lombjai alatt törvénykeztek, népgyűlést tartottak. A hársfa illatos virágából gyógyteát készítenek.

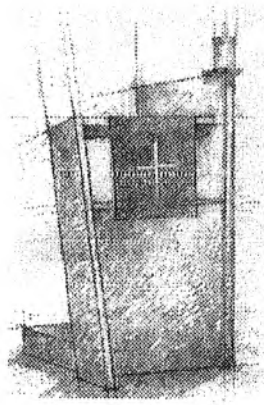
A hetes szám a tökéletesség szimbóluma. Hat nap alatt teremtette Isten a világot, a hetedik napon megpihent. A teremtés emlékét őrzi a fát is szimbolizáló hétágú menóra.

A hét misztikus-mágikus szám a Bibliában: hét kövér és hét sovány esztendő, hét harsona, hét pecsét. A teremtéstörténet nyomán a hetes szám Isten akaratának beteljesedését is jelenti.

Hét hárs tövében sok ember megpihenhet. Esendők, barátságot, szeretetet adni és kapni vágyók, a másokra figyelő és benne a tökéletest is megelégedő békés emberek gyülekezete.

A legnagyobb kísértés

"És ha valaki hallja az én beszédeimet, és nem hisz, én nem kárhoztatom azt: mert nem azért jöttem, hogy kárhoztassam a világot, hanem hogy megtartsam a világot."

(János evangéliuma 12, 47)

Önkényesnek tűnhet a jelző. Hiszen ahány ember, annyi kísértés, annyi kiváltképpen

való kísértés. Kit ez, kit az vet élete peremére, s állít szembe önmagával: ez vagy. A Bibliát gyakorta olvasó s megszólaltató emberként számomra mégis az ítékezés a legnagyobb kísértés. Az ember ember általi megítélése, az, hogy valakinek a pusztasága léte, személyisége botránkozás kövévé válik. A törvény, a jog, a szabályok a cselekedetekre vonatkoznak. A közösséghez tartozók békés együttélését, egymás tűrését szabják meg. Az ítélező ember törvényfelettivé teszi magát. Nem az érdeklődik, hogy a másik mit tett vagy mulasztott, vagy egyáltalán bármiben kárára volt-e közösségének, hanem az, hogy *van*. Az ilyen embert sem a valóság, sem az igazság nem izgatja, csak a

gyűlölet mozgatja. Az a zsigeri indulat, amely hasonlatos a lét- és fajfenntartás egyetemes gerjedelméhez, de mégsem jellemez mindnyájunkat. Tehát nem teremtési rend, nem antropológiai sajátosság, nem kulturális meghatározottság, csak közönséges kísértés.

Kísértés, amelynek mindnyájan ki vagyunk téve, s mégsem mindenki bukik el benne. Gyűlöletbeszéd, mondják a társadalomkutatók, okát keresve e közösségi kórnak, amely felbukkan a futballpályák lelátóin és a parlamenti padsorokban, a templomok szószékén és a sajtóban. Van, amikor nemzedéki jelleget kap, és van, amikor pártszintű. Olykor avitt, historizáló, máskor materialistán tényszerű: rasszista, antiszemita, idegengyűlölő.

Mínt ha az egész ország Káin utódaival lenne tele. Önmagukkal meghasonlott, keserű emberekkel, akik a másikat akarják megbüntetni azért, hogy áldozatuk füstje nem az égre szállt. Pedig az nemcsak az ő felelősségük. De testvérük kiontott vére – konkrét és átvitt értelemben – az égre kiált.

Az ítélező nagy sóvárgásában talán azzal áltatja önmagát, hogy amit tesz, az merő vágykielégítés, természetes szükséglet, s a magába fojtott gyűlölet lényét, személyiségét pusztítaná. Ezek a magányos kaintiták, ők jó esetben a gyógyítóokra tartoznak. Amikor azonban a személyes helyére a közösségi érdekeknek álcázott gyűlölet kerül, az többé semmivel sem menthető. Mert gyilkolni akar. Az ítélezés, a gyűlöletbeszéd tudatos és kiszámított: minden felelősséget eleve az áldozatra akar hárítani. Vagy arra, aki megteremtette. Hiszen ha nem lenne Ábel, nem lehetne megölni. Isten, aki Ábelt mássá teremtette, ő a bűnös, legalább a műve pusztuljon.

Néha részvét ébred bennem Káin fiai és lányai iránt, naiv bizalom a tanítás és a gyógyítás erejében. Aztán eszembe jut a miniszter, az államtitkár, a polgármester, az esperes, akik mind hivatali kötelességüknek tartották nyilvánvalóvá tenni: megítéltek, és könnyűnek találtak. Lehet, ha gazdag vagy hatalommal bíró lennék, irigyelnének vagy félnének. Így csak utálnak, hiszen létemen kívül semmim sincsen, szabad vagyok. És mi más dolgom lenne a világon, mint erre bátorítani mindazokat, akik nem gyűlöletre születtek, akik nem elítélni, hanem megtartani akarják a világot.

Donáth László

In hoc signo vincet

Ejelben győzni fogsz. A hagyomány szerint ez a szavak biztatásával indult csatába Constantinus, s öltöztette katonáit az égen feltűnő kereszt jelével megjelölt ruhába, hogy legyőzvéen Maxentiust egyedül válják a Római Birodalom nyugati felének urává, majd egy esztendővel később, 313-ban a milánói edictumban adja meg a keresztényeknek is a szabad vallásgyakorlás jogát.

A kereszt botránkozás jeléből a győzelem és remény jelévé lett, s mindenütt feltűnik, ahol a keresztények felbukkannak. Templomtornyokon és temetőekben, szobák falán és nyakláncokon. Bizakodva tekint rá a nagybeteg, s magához szorítja, aki veszélyes útra kel. Nem amulett, nem őrző-védő varázsszer, nem bálvány. Hanem emlékeztet. Arra, aki a legszörnyűbbet már elviselte. S aki erőt ad nekünk is, ha kell.

A kereszt: kivégzőeszköz. A rómaiakat szokás felelőssé tenni érte, pedig Romulus és Remus még a világon sem volt, mikor az egyiptomiak már ismerték. Kodolányi János Mózes-regényében leírja, hogy a napisten legfőbb papjainak beavatási szertartásában is szerepet kapott a keresztre kötözés. A kereszt kozmikus összefüggéseket hordozó jelkép, a föld kerek egységének szimbóluma, vertikális és horizontális találkozási pontja. Az egyiptomi papok ismerték a csillagokat. A perzsák, majd a karthágóiak minden jelképi tartalom nélkül egyetlen kivégzőeszközként használták a keresztet, s tőlük vették át a rómaiak, hogy hatalmassá nőtt birodalmuk provinciáit félelemben tartsák. A keresztre feszítés, a halálbüntetés egyik legkegyetlenebb és legszégyenletesebb formája, a rabszolgák „kiváltsága” volt. Római polgárt nem lehetett keresztalálra ítélni. Jézus Krisztusban Isten ezzel a legkegyetlenebb és legmegvetettebb halállal szabadította és váltotta meg az embert. Az isteni hatalmú Krisztus önként jött az emberek közé, hogy megmutassa az „emberré válás” egyetlen útját: a mindent vállaló áldozatot, a végsőig hűségesebb szeretetet.

Áldozat és szeretet. Az Örökkévaló útja az emberhez. Az ember útja az Örökkévalóhoz. Az ősgonosz, a birtoklás, a hatalom, a közömbösség legyőzésének egyetlen útja és lehetősége. Amely hitünk szerint megőrzi a világot a végső pusztulástól.

Ave Crux, spes unica. Üdvöz légy kereszt, egyetlen reménység.

Ave Crux, spes unica – idézi a spanyol Keresztes Szent Jánosról szóló könyvében az az Edith Stein, aki maga is áldozattá lett. És a kereszt teológiáját hirdeti a reformátor Luther. Íme az Isten bányája: a wittenbergi vártemplom Lucas Cranach festette oltárképén nem a csuhába öltözött Keresztelő, hanem Luther mutat a keresztfán függő Jézusra. Nem véletlenül cseng egybe

a 16. és a 20. század tanítása. Hiszen valóban a kereszt az egyetlen reménység, amely nem egyszerűen jelképe a legnagyobb áldozatra is kész szeretetnek, hanem hordozója az áldozattá lett szeretetnek.

Bozóky Éva

Böjti tünődés a szeretetről és a jóságról

Xét igazán fontos mondata van számomra a passiótörténetnek. Az egyik: „múljk el tőlem e keserű pohár”. Ebben a pillanatban az Isten-Ember nagyon emberi volt. És az istenit nehezen tudjuk átélni, az emberit könnyebben; közelebb áll hozzánk. A másik: „Uram, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek”. És ez a második mondat azért olyan fontos nekem, mert a lényegről, szól: még a szadista gyilkosaihoz is jó, mert jót tételez föl róluk: „nem tudják, hogy mit cselekszenek.”

Mindenképpen ez a lényeg, a többi csak illusztráció. A jóság a lényeg, a szeretet. Vagy azért halt meg, azért vállalta az áldozatot, hogy nyomatékot adjon vele a szeretetről szóló tanításának, vagy azért, hogy megváltsa a bűnös emberkéket, akiket így, bűnösöknek is szeretett. Lehet, hogy ez teológiailag nem pontos: nem vagyok teológus. Arról számolok be, mit érzek.

Szeretni nem könnyű, de legalább meg kell kísérelnünk. Ha sikerül, nagy élmény, boldogító, fölszabadító, és ebben vagyis önmagában van a jutalma. És igaza volt bölcs tanítómunk és mesteremnek, Füst Milánnak is, amikor azt mondta, hogy itt a jóságról van szó voltaképp, nem is a szeretetről. Talán rosszul fordították az ősi szöveget – mondotta ő.

Mert a szeretet szenvedély. A szeretet önző, fölhabzsol, kisajátít, birtokolni akar, irigy, féltékeny; pusztító hatalom is lehet. Ha nem lesz az enyém, ne legyen másé sem: vesszen el inkább! Ez a szeretet, de ez nem jóság. Hogy szeretem Mancikát vagy szeretem a borjúhúst, tanította Milán bácsi, egy és ugyanaz: mind a kettőt be akarom kebelezn.

Hogy ne tedd mással, amit veled sem akarsz, hogy tegyenek, ahhoz jónak kell lenned. Ha segíteni akarsz a segítségre szorulókn, ha gyámolítod a gyámoltalanokat, ha megvéded a gyöngébbet, ha odaadod, amit nélkülözni bírsz a nálad is jobban nélkülözőnek, ha letörölöd a verítéket a szenvedők arcáról, ha irgalmas vagy, mint ama szamaritánus, akkor jó vagy. Ha nem attól vagy boldog, hogy üthetsz, hanem attól, hogy simogathatsz, ölelhetsz, akkor jó vagy.

Legyetek jók, ha tudtok...

Kertész Ákos

A „gyülekezeti tanév” választott szimbóluma ez évben a

HEGY

A *gyerekek* még szeptemberben formáztak papírmáséból egy változatos felszínű domborzatot, amelyen hegyen, hegy közelében játszódó bibliai történeteket elevenítenek meg. Gyurma, papír és más eszközökkel válik rajta láthatóvá az ÜZENET.

Túravezető: *Naszáhy Márta*

Korosztály: 5-12 év (adott esetben osztott csoportban).

Időpont: vasárnaponként az istentisztelettel párhuzamosan.

A „minimanók” kezét *Donáth Anna* fogja.

Két *konfirmandusjelöltünk* jelenleg a választott nép bibliai útját járva már kellő időt táborozott a Sínai-hegynél, most épp a Karmel-hegyen keresi Illés próféta lába nyomát. Hamarosan az Olajfák hegyétől a Golgota magaslatára vezető útszakaszon követjük Jézust. Év végéig még, hajóra szállva Pál apostol tevékenységével is megismerkedünk.

Tankörvezető: *Muntag Ildikó*

Időpont: hétfőnként 18 órától

Ifjúsági csoportunk

választott műfaja a **bibliodráma**, amely a bibliai szövegek mélyebb belső megismerését, átélését teszi lehetővé.

Nem színjátszó kör, hanem a bennünk rejlő alkotásvágy előcsalogatása.

A Bibliával való kapcsolatunkba behozza a játék, a mindnyájunk számára hozzáférhető kifejező formák, az önismeret és a lélektan dimenzióját. Nagyszzerű találkozás önmagunkkal, társainkkal és a Szentírás üzenetével. A bibliai hegyek a földet az Éggel összekötő kapcsolatunkat példássá teszik. A hegyeket megmozgató jézusi hittel megerősödve bátrabban mozoghatunk mindennapjainkban.

Bibliodráma-vezetők: *Muntag Ildikó és Falvai Dóra*

Alkalmak: kéthetente keddenként 18.30-tól

A csillaghegyi „öreg” templomban korábban megszokott gyülekezeti bibliaórát, melyet Bozóky Éva szervezett és vezetett, 2001 januárjától Biczó Dénes és Gálos Ildikó irányításával újra indítottuk.

Alkalmainkat minden hónap első és harmadik keddjén, 18.30 órai kezdettel tartjuk.

A bibliaórán Pröhle Károly: Az evangélium igazsága című könyvének segítségével lehetőség nyílik mindannak megbeszélésére, ami kérdés, kétely, megtapasztalás az életünkben.

Mindenkit szeretettel várunk, akikben kérdések merültek föl istentisztelet vagy beszélgetés kapcsán, akik keresik az Istenhez vezető utat, akik hétköznap is közösségünkben vágnak Isten igéje fölé hajolni.

Biczó Dénes és Gálos Ildikó

Jób könyve – a Szentírás talán legtöbbet vitatott műve. Luther nyomán, számomra is a szabad szellemi vizsgálódás és az igazán személyessé vált Istenhez fordulás nagy leckéje.

Jób könyve – az élet és a halál, a becsület és a barátság, a jámborság és rend értelméről és haszontalanságáról tanít bennünket. Lassan esztendeje annak, hogy az új templom a liturgikus és kulturális ünnepek mellett a tan házává is vált. Kicsiny közösségünk kéthetente, szerdánként öt órakor Jób könyvének közös olvasására gyűlik össze. Erre a lényünket, lelkünket megelevenítő alkalomra bizalommal hívjuk mindazokat, akiktől sem Jób sorsa, sem Jób hite nem idegen.

Alkalmak: április 3., április 17., május 8., május 22., június 5., június 19.

Donáth László

A megfeszített Krisztushoz

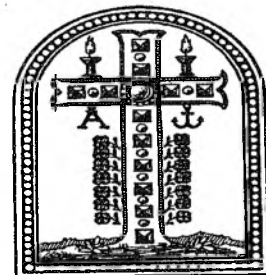
(Ismeretlen spanyol költő, ford. Vas István)

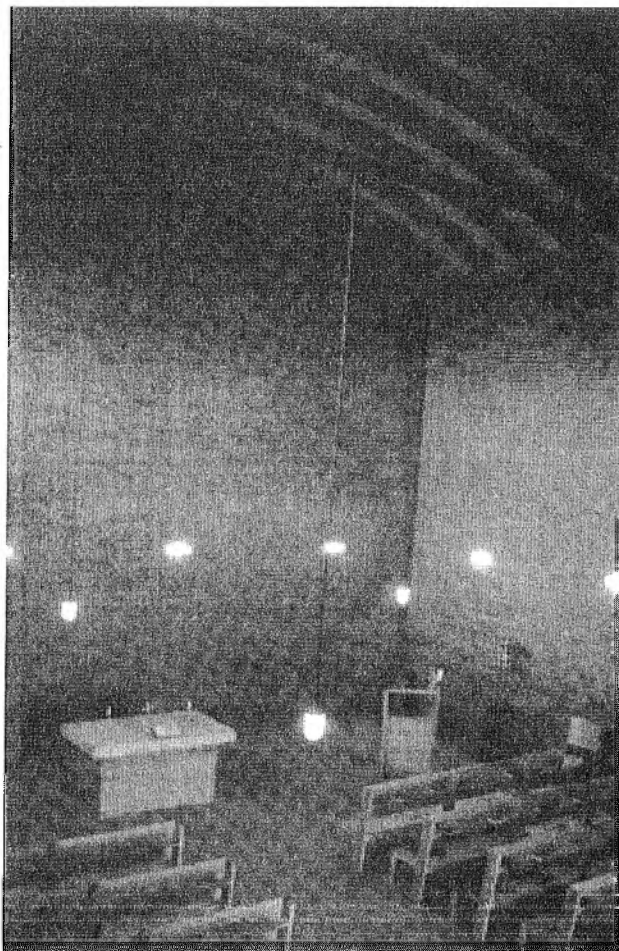
*Ó, Istenem, sóvárogni utánad
nem ösztökél, hogy az eget ígérted,
nem is pokol rettegése készítet
életemet megbánni, hogyba bántlak.*

*Te ösztökélsz, Uram, és az, ha látlak
keresztben megcsúfolva függni téged,
és az, hogy megsebzett testedre nézek,
s hogy prédája vagy kínna és halálnak.*

*Végül szeretni ösztökél szerelmed,
még ha az ég nem is vár ott a végén,
s ha nincs is pokol, szívem félni gerjed.*

*Adnod se kell, anélkül is szeretlek,
mert hogyba, mit remélek, nem remélném,
úgy keresnélek, ahogy most kereslek.*

ÜNNEPI ALKALMAINK

március 17., vasárnap

összegyülekezés napja

Képpel és hanggal a gyűlölet ellen.

március 23., 19.00 óra

„Milyen jó lenne nem útni vissza”

HOBO József Attila-estje

március 24., virágvasárnap

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Fülöp Attila

március 28., nagycsütörtök

17.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: ifj. Hafenscher Károly

március 29., nagypéntek

17.00 óra: Stációk-bibliodramatikus passióolvasás

Igét hirdet: ifj. Hafenscher Károly

március 31., húsvét vasárnapja

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Donáth László

április 1., húsvét hétfője

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Dr. Muntag Andorné

április 7., vasárnap

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Donáth László

április 14., vasárnap

összegyülekezés napja

Hazai szlovák barátaink közreműködésével

május 3., péntek 20.00 óra

László Attila, Vukán György és Berkes Balázs jazzestje
gitár, nagybőgő és klasszikus orgona triója.

május 5., vasárnap 18.00 óra

Trajtler Gábor orgonakoncertje

május 9., mennybemenetel ünnepe

17.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Fülöp Attila

május 19., pünkösd vasárnapja

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Donáth László

május 20., pünkösd hétfője

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Bozóky Éva

május 26., vasárnap

összegyülekezés napja

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet:

Takácsné Kovácsné Zelma

„Irgalom, édesanyám, mama, nézd, jaj kész ez a vers is!”

Kertész Ákos előadása József Attiláról.

16.00 óra: Vecsernye, igét hirdet: Fülöp Attila

június 2., szentháromság ünnepe

10.00 óra: Istentisztelet, Igét hirdet: Donáth László

június 16., vasárnap

összegyülekezés napja

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Donáth László

Vendég: Bodor Pál (Diurnus)

16.00 óra: Vecsernye, igét hirdet: Fülöp Attila

június 23., tanévzáró istentisztelet

10.00 óra: Istentisztelet, igét hirdet: Donáth László

Istentiszteleti rend:

Békásmegyér: minden vasárnap de.10.00 óraker
(1038 Mező u. 12.)

Az úrvacsorát a hónap 1. és 3. vasárnapján, valamint
húsvét és pünkösd mindkét napján megünnepeljük.

Piliscsaba, a hónap 2. és 4. vasárnapján de. 10.00 óraker
(Bétel otthon, Széchenyi utca)

Pilisvörösvár, a hónap 2. és 4. vasárnapján du. 2 óraker
(református templom)

Solymár: április 1-én: de.10.00 óraker

április 28-án: de.10.00 óraker

május 19-én: de.10.00 óraker

június 12-én: de.10.00 óraker

(József Attila utcai református templom)

**Szeretettel kérjük, 1%-a felajánlásával
támogassa a Csillaghegyi Evangélikus
Gyülekezet- és Templomépítő Alapítványt.
Adószámunk: 18075096-1-41**

HÉT HÁRS

A Csillaghegyi Evangélikus Egyházközség levele

Parókus lelkész: Donáth László,

Segédlelkész: Fülöp Attila

A gyülekezet igehirdető munkatársai:

Görög Tibor nyugdíjas lelkész,

Gálos Ildikó, Thurnay Béla, Bozóky Éva

Felügyelő: Dr. Breuer Katalin

Cím: 1038 Budapest, Mező u. 12.

Tel:368-6118, Fax: 240-3771

Mobil: 06-20-3989-059

E-mail: breuer@mail.matav.hu

**Adományokat az OTP 11703006 – 20013365
számlaszámra várjuk**